

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v uradništvu sobi.

Naročnino in naznana sprejema upravništvo v Gorici, Semenska ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vistah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Za kaj se gre?

Kdor se le količkaj zanima za javno življenje in gibanje po svetu, dobro ve, kako se po vseh državah in deželah bije ljut boj proti katoliški cerkvi. Prostoizdajari, lani o priliki razstave v Parizu zbrani, napovedali so vesolen boj katoliški cerkvi. In res, divja divja gonja proti cerkvi, posebnost zadnji čas na Francoskem, Španskem, Portugalskem itd. Zdi se, da so se uprav peklenške sile razvezale v boj proti cerkvi. Liberalci vseh narodov začeli so, kakor na višje povelje, na razmeram primerni način boj proti katoliški cerkvi.

Tudi v Avstriji so pričeli takoimenovani Vsenemci pobijati katoliško cerkev ter ljudstvo zavajali v luteranstvo. Vse mogoče, nešteto krat zavrnjene zgodovinske laži, razne izmišljotine iz duhovskega življenja jim služijo v dosegu namena. V tem pa jih prav pridno podpira nemško luteranstvo, ki je minole dni zopet dovolilo 200.000 mark v podporo gibanja za odpad od katoliške vere. In isto kar se godi med večjimi narodi, kar počenjajo Vsenemci med avstrijskimi Nemci, uganjajo med Slovenci tako imenovani naprednjaki.

Kakor gotove vrste hrošč po blatu, stikajo po življenju duhovnikov. Vsako najmanj napako, seveda povečano, razobesijo na veliki zvon. Pod izmišljenimi imeni priobčujejo svoje laži o duhovnikih, ali pa eno in isto napako na razne načine povedano in pod raznimi naslovi kot vedno nekaj novega polagajo na mizo svoji inteligenci. Duhovnike slikajo kot ubijalce. Slikajo jih kot gospodstva željno, požrešno, kmeta izsesujočo tolpo. Smešijo sv. zakramente, slikajo sv. Alfonza Ligvorija kot učenika laži in nenravnosti, zasmehujejo cerkev itd.

In zakaj vse to? Ker so kot liberalci v službi framonov, ter se kot oddelek vseobče vojne proti katoliški cerkvi vojskujejo. Z zasmehovanjem cerkve in nje ustanov, z blatenjem duhovščine hočejo ljudstvu omrzniti katoliško vero, od-

vrniti je od spolnovanja verskih dolžnosti, iz kratka, je pripravili na to, da se ob času morejo — ogledati drugam, namreč proč od Rima.

To nam jasno potrjuje volilni oklic narodno-napredne stranke na Kranjskem. Naprednjaki hočejo „brez rimske pomoči v smrt“. „Rimska pomoč“ v poslednji uri so sv. zakramenti za umirajoče. Volilni oklic narodno-napredne stranke pa pravi, da liberalci hočejo biti podobni tistemu „velikemu svobodnjaku, ki je brez rimske pomoči s križem v roki umirajoč proročeval: Prišel bo čas, ko bo krščanstvo ubilo klerikalizem. In med tistimi vojščaki hočemo biti tudi mi slovenski naprednjaki“. Kakšna je smrt brez rimske pomoči? To je smrt framonstva!

„Proč od vere, proč od cerkve“, je končni namen naprednjakov-voditeljev. Oni le čakajo trenutka — da se ogledajo drugam.

Za to se gre tudi med nami. Boj proti zapeljivcem naroda od vere, je naš boj. Zato se borimo. Naj Tuma in Gabršček še toliko govorita in pišeta, da se borita le proti klerikalizmu, gospodstvaželjnosti in požrešnosti duhovstva, vendar so te besede le ovčja koža, v katero zavijata svoje volje namene.

Nekdaj ta dva gospoda nista poznala gospodstvaželjnosti goriške duhovščine, še pred nedavnim je bila ista vzgledna, rodoljubna, neizogibno potrebna pri narodnem delu. V „Soči“ od 1. sept. 1899 je Tuma izjavil: „Vedno sem bil prepričan in sem tudi danes, da brez skupnega delovanja vseh stanov in v prvi vrsti duhovščine in učiteljstva, ni mogoče med goriškim ljudstvom doseči velikih uspehov“. A sedaj pravi „Soča“, katero nadzoruje isti dr. Tuma: „Sloga med duhovnikom in posvetnjakom na Slovenskem je to, kar mrtva luža, ki nima dotoka sveže vode“. Devet in pol let je A. Gabršček urejeval „Sočo“. Devet in pol let mu je bila duhovščina uzorna, požrtvalna, delavna, seveda dokler mu je polnila žepe, a sedaj jo „Soča“ blati in

grdi ter najostudneje napada. Toda vsi ti napadi so le krinka, s katero prikrivajo liberalci svoje pristne namene. S temi napadi le slepe ubogo ljudstvo, katero hočejo pripraviti za svoje namene. Ker pa je naša sveta dolžnost ustavljati se takemu počenjanju, od tod boj. Gre se za najdražje svetlinje naroda, za to delajmo od zore do mraka.

V obrambo duhovske časti.

Št. Viška gora, dne 23. avgusta 1901.

V „Soči“ št. 94 t. l., se je dobroznani nekdo, recimo mu „petrč“, v imenu gorske liberalne bande oblastno razkorčil nad menoj. O priliki sem pri krščanskem nauku ponovil jako resnične a v živo segajoče besede g. misjonarja Krivica: ljudje, ki imajo navado ostajati zunaj cerkve mej službo božjo, so navadno nečistniki, pijanci in tatovi. Resnica zbode. Zatoraj vpije: „mi smo le trudni, zunaj se odpočijemo; tam pri altarju so nečistniki. . . .“ Ako bi imeli le še kaj spoštovanja v srcu in krščanskega čuta, naznanili bi skrivne pregrehe komur treba, ne pa nazali svojega rojaka pred svetom. Res je le, da človek, ki je sam ves umažan, rad vidi i svojega bližnjega tacega in s tem tolaži svojo zakrknjeno vest. Kdor je nedolžen mej vami, naj vrže prvi kamen v njega

Ostudni dopisun mi grozi z Gorskim „čudežem“, piše: „Gospod župnik! ali se več ne spominjate, kaj je ljudstvo govorilo o Vašem čudežu? Ali mar hočete, da natančno pojasnim svetu celo zadevo, da bo strmel in se čudil?“ Tako grozi v „Soči“ že v drugič znani dopisun. Jaz pa se čudim, da tako dolgo odlašate in mi prizanašate, saj nisi tako dobrega srca, Gorska „kačja zalega“. Pomagati ti hočem sam iz zadrege.

Št. 84.

Prevzvišenemu in Prečastitemu kn. nadškofijstvu

v Gorici.

Dne 21. junija t. l. (1899) doživel je prečudno podpisani v takajšnji župniji

tu pijemo in kričimo... Bunt, ogenj v strehi!

Tone: Dobro si jo pogodil... Pa čakaj, zadnjič si izrazil dvom, da so papež in škofje ljudje, kakor mi, da torej niso nezmotljivi...

Jurij: To sem rekel, in meni ne gre v glavo, da bi vsi morali ubogati enega ali dva človeka! Moji tovariši pravijo: „Boga ubogamo, ne pa škofa, ne pa župnika!“ Kako je to?

Tone: Glej, to je prav tako, kakor če bi rekel navaden vojak: „Cesarja hočem že ubogati, nočem pa poslušati svojega generala, svojega polkovnika ali celo stotnika — saj so vsi pokorni cesarju, kakor jaz“. Kaj se ti zdi, ali bi bil cesar zadovoljen s takim vojakom?

Jurij: „Spange“ bi dobil, če ne še kaj drugega...

Tone: Vidiš, sv. Cerkev je res družba: papež, škof, duhovniki so ljudje, a ti so ljudje, katere si je izbral Jezus Kr. — kakor izbere cesar generale, polkovnike, stotnike — in Jezus Kr. jim je podelil božjo oblast (avtoriteto). In zato niso več taki ljudje, kakor drugi. Apostole, prve škofje sv. Cerkve, je Kristus sam poslal po svetu: „Idite — je rekel —

in učite vse narode... Niste me izvolili vi, ampak jaz sem vas izvolil...“ Prav tako so naši škofje in duhovniki poslanci božji, namestniki Jezusa Kr.

Ako torej škofje in duhovnike poslušamo kot poslance božje — ko nas učé verske resnice in nam kažejo pot do izveličanja — ne poslušamo ljudij, ampak Boga, Jezusa Kr., ki pravi: „Kdor vas posluša, mene posluša“. Če pa ne ubogamo škofov in duhovnikov kot takih, ne ubogamo Boga, zaničujemo Jezusa Kr., ki govori: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje“.

Nisem torej pokoren ljudem, ampak Bogu, kadarkoli mi škof ali dušni pastir daje zapovedi o Bogu in do Boga. Zato pa tudi cerkvene zapovedi niso človeške, ampak božje. Razločujejo se te zapovedi od božjih le v tem, da je božje zapovedi dal Bog sam (neposredno), cerkvene pa Njegovi namestniki v Njegovem imenu: vedno pa je isti Bog, ki zapoveduje...

Jurij: Pa kako more biti papež nezmotljiv?

Tone: Sv. Oče je nezmotljiv, ne kot človek, ampak kot namestnik Jezusa Kr.; kajti Jezus Kr. mu je izročil vso oblast... Papež ni nezmotljiv, ko bi nas

našlo, čudovito ozdravljenje z lurško vodo, 24letne M. V. pod h. št. 137.

Kmalu po smrti svoje sestre, ki je umrla kakor mati za jetiko, pričela je omenjena M. V. bolehati v prsih že leta 1895. Bolezen se je zmerom bolj hujšala. O pustu l. 1896 jela je bljuvati kri iz prs in 13. avg. istega leta se je vlegla. Oktobra istega leta se je pridružila prejšnji bolezni še božjast, ki jo je dan za dnevom neusmiljeno vila. Pričakovala je gotove smrti, tako zelo je bila že shirala telesno. Januarja l. 1897 jej je nekoliko odleglo, a dne 16. aprila 1897 se jej povrne bolezen z vso silo. Od tega dne do 21. junija t. l. (1899) (torej dve leti in 2 meseca) ni več vstala iz postelje razun kar so jo preložili. Da niti po koncu se ni mogla skloniti; niti na desno niti na levo se ni smela obrniti.

Kri je bljuvala skoraj sleherni dan. Strašne bolečine čuti po vseh udih. Počasi hira in slabi; zadnji čas ni bilo družoga ko okostje. Prosila je Boga naj bi se je usmilil ter poklical od tod. Nekaj požirkov vode in mleka bila je vsa njena hrana v dveh letih.

Dokler je bila še pri moči, hodila je sama k zdravniku v Idrijo; ko se pa ni več upala, naročevala je raznih zdravil, a vse brez uspeha.

Letošnje šmarnice so pripovedovale 4 čudežna ozdravljenja z lurško vodo na priprošnje M. D. To-le knjigo nesel je podpisani koncem maja bolnici, da bi iz nje zajemala tolažbe v boleznih in večje zaupanje do M. B.; mej tem je pa naročil steklenico lurške vode in 13. junija jo je vročil bolnici z navodilom, naj opravlja devetdnevnic v čast M. B. ter rabi tudi lurško vodo; zadnji dan devetdnevnic pa bi jej prinesel sv. obhajilo. Tako je določeno 13. junija. Tovarišcam se je pripravila v molitev (ena je naročila še celo sv. mašo za bolnico), sama pa ni prosila zdravja. Sv. maša je bila darovana 21. junija, v dan l. sv. obhajila in v praznik sv. Alojzija, zlasti za bolnico, naj bi jej Vsemogočni naklonil, kar je Njemu v čast in njej v zveličanje.

učil, koliko zvezd je na nebu, kakšne ribe so v morju; pač pa je nezmotljiv, kadar uči „excathedra“, to je: „kadar uči (določuje) kot pastir in učitelj vseh narodov, vsled najviše svoje apostolske oblasti, nauk (resnice) o veri ali npravnosti, ki ga mora cela sv. Cerkev verovati (držati)“. In v tem ga podpira naš Izveličar, kakor je obljubil sv. Petru, prvemu papežu, ter zabranjuje, da bi papež kaj učil proti sv. veri ali izveličanju vernikov. Vidiš, le v tem je nezmotljiv!

Jurij: Pa, če je papež, če je škof, če je dušni pastir — grešnik?

Tone: Glej, kar se tiče pokorščine do naših cerkvenih predstojnikov v verskih rečeh ali gledé našega izveličanja, ne smemo vpoštevati osebnih njihovih lastnostij; pač pa glejmo le na oblast, ki jo imajo ali kot papež, ali kot škof, ali kot najnižji dušni pastir. Zato pa tudi ne smemo zaničevati in zasramovati slabih duhovnikov. Slabosti ima duhovnik kot človek, ne kot duhovnik. Judež je grešil — ali je grešilo duhovstvo, duhovska oblast, duhovska njegova služba? Ne! In če je kak duhovnik grešil, ali je potem že nehal biti duhovnik, ali mu je Jezus Kr. odvzel duhovsko čast in oblast? Tudi

LISTEK.

Pogovori

iz sedanjih dnij za današnje čase.

IV.

(Dalje.)

„Glejte, jaz sem z vami vse dni, do konca sveta.“

Mat. 28, 20.

Jurij: Čaj, Tone, so me že začeli bičati... Zdi se jim, da nisem več njihov! In kaj sem storil? Le par resničnih besed sem povedal... kar je res, je res...

Tone: Kaj pa je bilo?

Jurij: Govorili so od našega škofa: ej, ta jim je trn v peti, mojim tovarišem! Ne morejo mi dokazati nobenega pogreška, zato pa „šimfajo“ na sploh, češ, „kaj bodo nam, veliki f... v kazovali — mi bomo, mi... mi...“ Tako se je gnal tisti, ki drugače hodi prosit odpuščanja — že veš kdo — tako je ropotal, da se je vse treslo...

Tone: No, kaj pa si jim povedal takega?

Jurij: Rekel sem: Recite, kar hočete, nekaj več pa le znajo škofje in duhovniki, kakor znamo mi vsi, ki zdaj

Ravno mej sv. mašo, ko je bolnica opravljala pobožnost 8. dne devetdnevne, razlije se čez ves život neka skrivna moč, silna prijetni gorkoti. Kar zavpije na glas, vstane, hodi po sobi ter se vsede premišljeva, kaj se je z njo zgodilo. Bilo je to kmalu po 7¹/₂ uri zjutraj.

Kako se prestraši njena 11letna sestra Alojzija prišedši domov iz cerkve ko najde sestro izven postelje; in ko je od veselja se jokaje šla k sosedom naznanit novico, niso hoteli verovati; rekli so le: „umrla je, umrla!“ Slučajno bil je takrat v vasi c. kr. orožnik, g. Grl iz Slapu. Ta stopi pogledat se še ednim možakom, je-li resničen dogodek. Groza in zona ju obide (kakor mi je orožnik potem sam pravil v župnišču) kakor vse, ki so jo popred poznali in obiskali.

Še isti dan pride v cerkev, blizu 1/4 ure daleč kjer je ni bilo že 3 leta. Glas se jej je povrnil popolnoma, dasi jej je bil skoraj popolno utihnil že pred 3 leti.

22. jun. je prišla k sv. obhajilu v cerkev. Ni ga bilo treba nesti k sklepu devetdnevne, kakor je bilo določeno že 13. jun.

Bolnica je zdrava; šibkost telesna, znaki bolezn, (saj je bila le kost in koža) je še ostala. V prsih ne čuti nobenih bolečin. Že mesec dni po tem dogodku je minulo in o prejšnji bolezni ni sledu. Zmerom čvrsteja je.

Zgodilo se je pa ozdravljenje prav tako, kakor se godé v Lourdu. Dekle je bilo zelo potrpežljivo v bolezni. Hudo je bila obrekovana pa molila je za razžalnik.

Udano podpisani je že pojasnil ljudem v cerkvi ta-le dogodek, ker niso vedeli vsega. Vodja lanskega sv. misijona preč. g. Nežmah lazarist iz Ljubljane je bitko tožil o misjonu: „praktične, žive vere manjka“. In res! tukaj ni žive vere, pri mnogih je usahnila, ni spoštovanja do duhovnikov, mnogo trme in hinavščine, zato se pa tako čudežno ozdravljenje jako prilega našim razmeram.

Vsaj mladino bode Bog k sebi poklical in rešil; pri starejših je malo upanja.

Preudarno podpisani ponižno vpraša in milostno poprosi, bi li ne kazalo očitno v cerkvi se zahvaliti za toliko dobroto. Saj dogodek je tako očiten in jasen, da ga ne more tajiti nikdo zdrave pameti.

Župni urad na Št. Viški gori
dne 24. julija 1899

Ig. Valentinčič,
župnik.

Tako se glasi uradno poročilo; za resničnost istega jamčim se svojo prisego kakor tudi z drugimi verodostojnimi pričami, kedar treba. Očitno zahvalo je dovolilo prevz. nadškofijstvo z dne 28. jul. 1899, št. 2263.

V jeseni istega leta je šla ozdravljena M. V. peš romat na Sv. Goro in Gorico. Šibkost telesna jej je še zmerom ostala, kterikrat je hujša drugokrat manjša. Spomladi l. 1900 jo je tudi božjast vila a poredkoma; letos pa že od Velike Noči ne več. Radi velike telesne šibkosti in pomanjkanja krvi skoro ni soditi po človeški pameti da bi še dolgo živela. Vendar pri Bogu ni nemogoča nobena reč.

Tako je bilo dejstvo. Pisal sem tudi v uradnem poročilu, da je bila bolnica hudo obrekovana. Zakaj? Kako?

ne! Zgodi se lahko, da sv. Cerkev prepové kakemu duhovniku izvrševati duhovska opravila, oblasti vzeti pa mu ne more.

In prav to je tudi vzrok, zakaj sv. maša ali sv. odveza slabega duhovnika toliko velja, kakor dobrega. Oba govorita iste posvečevalne besede, oba delita isti sakrament sv. pokore; kajti sv. maša in sv. odveza sta opravili duhovski in ne človeški... Če je duhovnik grešil, ostal je vendar še duhovnik, ima še vedno neizbrisno znamenje, še vedno isto moč in oblast, katero je prejel z mašniškim posvečenjem. In če se tak duhovnik ne poboljša, je tudi zanj — vstvarjen pekel...

Jurij: Ali je sploh pekel? Moji tovariši se zlasti smejejo, če kdo omeni to besedo, češ, pekel je le strašilo, s katerim strašijo duhovniki babjeverne ljudi...

Tone: Tudi to ti pojasnim, a danes ne vtegnem... Premišljuj pa o tem, zakaj bi ne bilo pekla? Če mi dokážeš, da ga ni, bom tudi jaz veroval da pekla ni...

Zdaj pa: z Bogom!

Obiskoval sem bolnico večkrat, ker je bilo potrebno. Po misjonu l. 1898 pa mi sama omeni, da nekateri hudobni jeziki v vasi govoré, kakor bi jaz hodil k njej sè slabim namenom. Da bi vsak sum od sebe odvrnil, vprašal sem bolnico, ko sem jej hitro potem prinesel sv. obhajilo, vpričo vseh navzočih, zlasti pa vpričo 2 mož nalašč poklicanih, naj s prisego potrdi, da ni bilo nikdar najmanjšega nespodobnega obnašanja ali govorjenja, kadar sem jo obiskoval, pa tudi sploh nikdar.

Potrdila je vse sè slovesno prisego in potem je bila obhajana. Potrdi pa lahko vse to tudi danes ako treba desetkrat. Seveda hudobnim jezikom ni bilo to prav. Hoteli so namreč vso krivdo zvaliti na njo, češ ona sama je kriva se svojim govorjenjem. Vendar tudi ta sum je odvrnila od sebe ravno o tej priliki s prisego, da ni nikdar dala povod takemu govorjenju, ki bi bilo proti moji duhovski časti.

Eno leto pozneje se je pa zgodilo že navedeno čudovito ozdravljenje. Sedaj pa niso vedeli hudobni jeziki, kam. Molčali so nekoliko časa, trdo molčali in tuhtali, kako bi jo zavili. No v teku časa sta jim prišla na pomoč tudi general naših umazanih naprednjakov ter njegov adjutant. Večkrat sta hodila popraševati svoj „skrbasti parlament“ na Dabor ter skrbno zbiralala gradiva „babjih flavz“ ter s tem delala javno mnenje češ: „gospod je sam „čudež“ naredil, vse je le gola sleparija, gospod se je hotel oprati na ta način“. Vse je bilo dogovorjeno; saj ni bila tako hudo bolna, vstajala je že pred, zdravil jo je gospod sam in potem ko jo je ozdravel, je pa za „čudež“ razglasil v cerkvi. Taki so farji — sleparji — delajo se pobožne, a so podle duše; poznati jih je treba; nas ne bodo vodili za nos. Ovaditi ga moramo orožnikom kot sleparja; imamo priče, haló — to bo snovi za „tutti frutti“ — far bo po tleh za vselej.“ Tako in enako se modruje v naprednjaških inteligentnih krogih Gorskih umazanih liberalcev, saj drugega evangelija ti ne poznajo, kakor „Slovenski narod“, „Rodoljub“, „Sočo“, „Primorec“, „Rdeči prapor“. Kar dobé v teh listih, prežvekvajo po noči in po dnevu — sami se imajo za Gorske bogove in najboljše kristjane; varujte se, da jih ne pohujšate.

Na vse take izbruhe satanske nevošljivosti in predrzne zlobnosti, bodi moj konečni odgovor: Kdor kaj trdi, mora tudi dokazati. Dokazite mi neresnico oziroma sleparijo zgoraj omenjenega ozdravljenja. Vsaki verodostojni prič, ki se upa očitno in jasno ovreči omenjeni čudoviti dogodek — obljubim slovesno 100 kron nagrade. Dokler pa tega ne storite, smatram vas vse, ki ste se hudobno izmislili ali pa izmišljeno dalje trdili, da bi resnico osmešili in utajili, ostudnim lažnikom in nesramnim obrekovalcem moje duhovske časti, nedolžnosti in resnice sploh.

Na dan toraj s takimi pričami, zaslužek je lahek. Da mora kdo verovati v ta-le „čudež“ tega ne tirja nikdo. Da je treba pa resnico govoriti, ima pravico vsakdo. Z lažmi pa še nikdo ni zmagal, dasi so „duh časa“, tudi Gorska liberalna banda ne bo!

Ignacij Valentinčič,
župnik.

Kaj hočejo liberalci?

(Konec).

Proč od Rima bi tedaj radi otrgali liberalci tudi priprosto verno ljudstvo. Zato pa je hujskajo in dražijo po svojih časopisih na vse mogoče zvite načine proti kat. cerkvi. Da pa ločitev od Rima čim prej dosežejo, treba je začeti pri temelju. Treba je najprej izruti mladini iz mladih src vero in Boga ter jim vepiti protiverske, liberalne nazore in mišljenje. Zato pa so se z vso silo zagnali v šola ter kriče in pišejo: Šola naj se loči od cerkve. Cerkev nima v šoli ničesar opraviti. V tem smislu pišejo tudi vsi slovanski liberalni listi, zlasti pa „Učiteljski Tovariš“ to je list, ki ga pišejo liberalni, protikatoliški učitelji. Kaj pa je to: Šola naj se loči od cerkve? Kdaj se loči šola od cerkve? Takrat, kadar katoliški duhovnik ne bo smel vstopiti v šola k nedolžni mladini, da bi jo učil izpoznavati Boga in njegove zapovedi, takrat, kadar bo v šoli gospodaril edino le liberalni, brezverski učitelj. — Kaka mladina pride iz take brezverske šole, ni težko uganiti. Brezbožna, hudobna. Take ljudi seveda ni težko nadražiti in

nahujskati proti duhovnikom, samostanom in cerkvam. O ne. To je prav lahko delo. To se vidi ravno sedaj na Španskem in Portugalskem. Ko liberalci dosežejo svoj namen, potem pa zvrnejo hinavsko vse na ljudstvo, češ: Vidite, ljudstvo samo se hoče otresti nadvladja klerikalizma in izkoriščevanja kat. cerkve. Tako lažejo in še bolj hujskajo. — Tudi v našem državnem zboru so že zahtevali liberalni poslanci, da naj se loči šola od cerkve. To se je zlasti jasno pokazalo zadnjič, ko so hrumeli in tulili, kakor sestradani volkovi proti našemu prihodnjemu cesarju Ferdinandu, ker je pohljal delovanje „Kat. šolskega društva“ ter je vzprejel v svojo varstvo. On vidi le v katoliški šoli rešitev in srečo avstrijskega ljudstva, liberalci pa ravno v katoliški svoj pogin in propad. Od tod hrum in šum in stok. — No, zasedaj niso še mogli liberalni poslanci izvesti svojih nakan in doseči svojega namena, ker jih je še premalo. Če pa bo prišla pri prihodnjih volitvah večina liberalcev v državni zbor, potem pa se bo kmalu godilo tudi pri nas tako, kakor se godi sedaj na Španskem in drugod.

Da, žalostni časi nas čakajo, ako se bomo pustili voditi od liberalcev. Kadar nas spravijo popolnoma v svoje kremplje, nas bodo pa trgali da bo joj. Kajti za telo nimamo pričakovati nič dobrega od liberalcev, veliko manj pa za dušo. Grozno je le misliti, kam je privedel liberalizem razne dežele. Da se kaj takega ne zgodi tudi pri nas, uprimo se jim krepko dokler je še čas, ne dajmo se voditi in slepariti od slavohlepnih, sebičnih liberalcev. — Otresimo se jih povsod. Oni nas vabijo na pot, katera nas mora privedi v pogubo. Zato pa proč z liberalci in njihovimi pohujšljivimi časniki! Zlasti ne pustimo priti liberalcem tje, kjer morejo napraviti največ zla, namreč v državni in deželni zbor. Mi smo prepričani katoličani in hočemo imeti tudi prepričane katolike za svoje poslance.

Politični pregled.

Volilno gibanje na Kranjskem
je kaj živahno. — Obe stranki prirejati shode. Dr. Tavčar prodaja po mestih in trgih svoje osle, kozle, uši itd.; inteligenca pa ga vestno posluša. Katoliška narodna stranka je že postavila v vseh kmečkih obrajih kandidate, ki se tudi pridno predstavljajo volilcem. Med kandidati je večina novih, spretnih moči, ki bodo hotele in mogle delati v blagor kmeta. Liberalci pa še-le love razne bogataše in grajščake, kateri naj bi zastopali kranjskega kmeta.

Carska dvojica na Francozkem.
— Prve dni meseca septembra bode car Nikolaj II, s svojo soprogo zopet obiskal Francozko ter s tem izpolnil svojo obljubo iz leta 1896, ko je obljubil, da hoče v kratkem zopet obiskati Francozko ter bivati tam nekaj časa. Carska dvojica bode bivala na Francozkem baje 14 dni. Za prebivanje teh visokih gostov je odmenjen grad Compiègne, kjer so se začele delati priprave. Carska dvojica se udeleži tudi zaključnih velikih vojaških vaj dne 10. sept. pri Reimsu ter obišče tudi glavno mesto Francozke Pariz. — Nemški listi seveda niso popolnoma zadovoljni s tem potovanjem, vendar ne bi bili tako hudi, ako bi se car pred svojim potovanjem na Francozko poprej sešel z nemškim cesarjem bodisi v Gdanskem ali v Kiel-u, kakor je bilo baje z začetka nameravano. Ker pa ni niti ruskemu poslaniku v Berlinu niti kaki drugi visoki diplomatiški osebi še ničesar znano, da se misli car pred svojim potovanjem na Francozko sniti v jednom gori imenovanih krajev z nemškim cesarjem, a se potovanje na Francozko vedno bolj bliža, začeli so nemški listi nekako uha vihati.

Novice.

Našim gg. naročnikom. — Prosimo, gospodje, izpolnite svojo dolžnost. Tako malo se potrudite doposlati majhno svoto naročnine! Vedite, da gospodje okolo lista se trudijo brezplačno. Torej gre ves denar ki ga dobimo v tiskarno in za poštnino. Prosimo, kdor list dobiva, naj se potruži, da pošlje te male kronice, da bomo odslej v tiskarni redno odračunovali.

Duhovniške izpremembe in namješčenja v goriški nadškofiji: gospod Mihael Krageč, I. kapelan v Cerknem, pride za župn. upravitelja v Šebrelje;

dosedanji II. kaplan, g. Vinko Buda, postane I., na njegovo mesto pride novomašnik Ivan Drašček. Gosp. Ivan Košir, I. kapelan v Tolminu, gre za vikarija v Obloke, v Tolminu pa pride za II. kapelana novomašnik Val. Batič. G. Frančišek Franké, vikarij v Trenti, je premeščen v Osek, naslednik mu bode dosedanji I. kapelan v Boveu, g. Josip Abram, a na mesto poslednjega pride novomašnik g. Peter Šorli. Dosedanji kapelan v Volčah, g. Ivan Kunšič, je premeščen v Podmelec, podmeški kapelan g. Val. Knavs, pride za kurata v Gor. Trebušo, g. kurat Ant. Plesničar iz Gor. Trebuše za administratorja v Lokve, novomašnik gosp. Atilij Medveš pa je imenovan za kapelana v Volčah. Gosp. Hinko Črnigoj, kapelan devinski, gre za vikarja v Vel. Žablje, na njegovo mesto pride novomašnik Val. Pirec; dosedanji kapelan Črniški, g. Lipe Abram je imenovan za vikarja v Pliskovici, naslednik mu bo kot kapelan v Črničah g. novomašnik Ivan Franké. Dosedanji kapelan v Ročinju, g. Edvard Mežnaršič, je odločen za administratorja na Otlici, novomašnik Jos. Milanič imenovan za II. kaplana v Komnu, g. Ivan Rejec za kapelana v Dornbergu. Novomašnik Rom. Bratus gre za subsidiarja in beneficijata v Marjan, g. Justulin M. pa je premeščen za vikarija v Zdravščino. Dosedanji prefekt v dešk. semenišču, g. Fr. Setničar, gre za voditelja v slov. „Alojzijevišče“, na njegovo mesto v malo semenišče pa dosedanji I. kapelan v Gradežu, g. dr. Ivan Tarlau.

Premembe pri čč. oo. kapucinih. — O. Damascen gre iz Gorice v Mittersdorf; v Gorico prideta o. Otokar Cejan iz Celovca in o. Erhard Pečar iz Celja.

Duhovne vaje za duhovnike v lat. jeziku so pričele v pondeljek. Udeležuje se jih 50 duhovnikov. Prihodnji pondeljek dne 2. sept. pričnejo duhovne vaje v nemškem jeziku. Vodil jih bo slavno znani P. Kolb. Duhovščina goriške nadškofije pa tudi tržaške, poreške in krške škofije je uljudno vabljena, da se udeleži v obilnem številu.

Preoblečenje pri čč. oo. frančiškanih na Sv. Gori. — V soboto je v svetogorski cerkvi preč. p. gvardijan Kalist sedmerim kandidatom obleko sv. Frančiška slovesno izročil. Slovesnosti se je udeležilo obilo pobožnega ljudstva.

Sv. birma in kanonična vizitacija bode od 8—14 septembra v dekanatu tržiškem, od 21. sept. do 3. oktobra pa v dekanatu Fiumičelskem v Furlaniji.

Osebnosti. — Gospodu Plohl u, c. kr. profesorju na tukajšnji realki, je podeljen o priliki njegovega upokojenja naslov šolskega svetnika. — Poročil se je gosp. Ivan Vrščaj, voditelj ljudske šole in učitelj pripravnice v „Šolskem Domu“ z gospodično Klementino Božičevo.

† **Nj. Prevzvišenost grof Franca Coronini-Cronberg umrl.** — Nepričakovano se je raznesla v nedeljo vest o nenadni smrti Nj. prevzv. g. grofa Franca Coroninija-Cronberg, tajnega svetnika in komornika Nj. Veličanstva, viteza železne krone I. vrste, zlate kolajne za zasluge ter vojne kolajne, dosmrtnega člana gosposke zbornice, c. in kr. polkovnika, častnega meščana goriškega in častnega občana raznih občin. Visoki pokojnik je bil še v sredo v mestu, ter vodil posvetovanje v kmetijski družbi, katere nena-domestljiv predsednik je bil že dolgo vrsto let. Zvečer se je vlegel v posteljo, v nedeljo okolo 9. ure izdahnil je po prejetih sv. zakramentih svojo plemenito dušo.

Vest o tako nepričakovani smrti visokega pokojnika napravila je globok utis po celi kronovini naši, kajti izgubila je ista v njem jednega najplemenitejših svojih sinov. Mir in pokoj njegovi duši!

Za Alojzijevišče. — Pri banketu starešinstva v Mirnu na dan rojstva Nj. Veličanstva nabrali 10 K 40 h, in sicer pol za „Alojzijevišče“ in pol za „Šolski Dom“; preč. g. Fran Pavletič 5 K.

Dvoletni pripravljalni tečaj za meščanske šole. — Ako se oglasi desetorica učiteljic, se odpre na tukašnjem ženskem izobraževališču že v prihodnjem šolskem letu pripravljalni tečaj za meščanske šole. Podučevalo se bode dvakrat na teden sledeče predmete in sicer v nemškem jeziku: matematika, fizika, naravoslovje, prsto risanje in geometrično risanje. Vpisovanje se vrši pri ravnateljstvu od 19. do 22. sept.

Na e. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici se prične šolsko leto dne 16. septembra. Vpisovanje učencev boše dne 12. 13. 14. in 15. septembra od 9—12 ure predpoludne v tukajšnjem šolskem postlopi.

V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. to leto (ali vsaj 13 in pol leta) svoje starosti ter z dobrim vspehom dovršili ljudsko šolo ali kak razred srednjih šol.

Za vsprejem se zahteva: zadnje šolsko spričevalo o stavljenji kozic in zdravniško spričevalo o splošnem zdravstvenem stanji dečka.

Učekar obsojen. — V četrtek se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem obravnava proti znanemu voditelju socialnih demokratov Učekarju. Obtožen je bil, da je dne 7. julija pri shodu socij. demokratov zagrešil zločin žaljenja vere. Zagovarjal ga je dr. Pinaucig, ki se je v svojem zagovoru zaletaval v katoliško vero. Sodišče je Učekarja obsodilo na šest tednov težke ječe, poostrene z jednim postom.

Penitencijarija za Gorisko. — „Soča“ pravi o nekem mladeniču, da so mu bili gotovo grehi odpuščeni, četudi mu duhovnik ni podelil sv. odveze. Ali si je sam dal odvezo ali sta mu jo dala Tuma ali Gabršček? Vsekako jo je moral dobiti od osrednjega odbora „napredne“, ker njega glasilo to zatrjuje. Sedaj se nam tudi svita, čemu je toliko uradnikov v hiši „Ljudske posojilnice“. Vsi ti so menda izvrševalni organi velike penitencijarije narodno-napredne stranke.

„Soča“ in spovednica. — Zadnji čas je „verna“ „Soča“ zopet pričela napadati duhovnike v spovednici. Tak boj je jako lehak. Saj tudi pri „Soči“ dobro vedo, da duhovnika veže spovedna molččnost, da se torej braniti ne more. Da, take vrste boj je lehak, a vitežki ni. Posebno besni „Soča“, ako zve, da je kateri duhovnik v spovednici svaril pred slabimi listi. Kaj pa vendar misli, da bodo duhovniki njej na ljubo zanemarjali svoje dolžnosti?! Ali ni dušni pastir dolžan izročene mu ovce varovati slabe paše (slabega berila). In ako je človek dolžan zapustiti bližnjo grešno priložnost, da zadobi odpuščenje grehov, dolžan je opustiti tudi slabe časnike, ki so zanj bližnja priložnost, da vera v njegovem srcu zgineva. Konečno pa nam „Sočine“ notice jasno dokazujejo, kako pripravljene in razpoložene za sv. odvezo so bili vsi ti naprednjaki, ki so se v spovednico hodili pripraviti, potem pa seveda gorško, olepšano in povečano nesli v „Sočin“ brlog. Toda „Soča“ duhovnikov ne bo učila njihovih dolžnosti.

Višek zlobnosti. — „Primorec“ piše: „In odšel je (mladenič) iz spovednice, v cerkvi je pomolil še lepo, kakor se spodobi pravemu kristijanu potem pa je odšel domov. Gotovo je, da so bili mladeniču, ker je prišel k spovedi z dobrim namenom, ker je povedal vse, kar mu teži srce, grehi odpuščeni, četudi „božji namestnik“ ni povzdignil svoje roke ter izrekel svojega: Absolvio te —“.

Ali ni to višek zlobnosti? Ali ni prozoren namen „Soče“, tem načinom ljudi odvračati od sv. zakramentov? Ali ni to zasmehovanje zakramenta, ako kdo zasmehljivo piše o odvezi in „božjem namestniku“? In taki ljudje hočejo biti stebri krščanstva. Sleparki so!

Iz Št. Petra. — Kdo je kriv smrti grofa Coroninija? Klerikalci! — Kaj? To ni mogoče! — O pač, le vprašaj našega naprednega Petra, on ti bo že pojasnil vso stvar. — V Št. Petru so namreč imeli zadnje dni občinske volitve. Tu so pa bili klerikalci tako nesramni in predrzni, da so tudi grofa volili in imeti so ga hoteli celo za župana, kakor je bil dosedaj že precej veliko let. No, naprednjaki so imeli več usmiljenja ž njim. Vedeli so, da je županska čast združena z mnogimi križi in težavami, radi tega so že pred par meseci sklenili, da ga ne bodo več volili, da mu takó breme odvezemo in s tem sevó tudi življenje podaljšajo...

Približal se je osodepolni dan volitve, 23. avgust. Predrznost klerikalcev priklopela je do vrhunca — grof je bil zopet izvoljen in sicer enoglasno! Naprednjakom se je to početje tako studilo, da se kratkomalo niso hoteli udeležiti volitve, češ, s tako črno bando pošten človek ne sme imeti nič opraviti.

Kaj pa grof? No, grof videč to početje, usmilil se je naprednjakov, in zato se je sam umaknil — umrl je!

Ali niso torej klerikalci krivi grofovo smrti? Gotovo! To ti potrdi modra glava našega Petra, glava kakoršna ne raste na vsakem zelniku. Radi tega smo Šempeterci lahko ponosni, da imamo tako glavo v svoji sredi. Splošno mnenje je, da tako „kunštna“ glava ne zasluži, da bi bila skrita in nepoznana v kakem skritem kraju, ne, ona bi morala dičiti županski stolec! Toda — psst!! Kaj bi bilo, ako bi naš Peter za to zvedel — utegnil bi jo še on popihati na drugi svet in klerikalci bi imeli na zadnje celó dvojno smrt na svoji kosmati vesti! Ne, tega pa že ne, to bi bilo pregrozno!

Št. Andrež. — Še ne miruje to človeče — namreč „Gerbov sin“. V zadnje „Sočo“ je poslal par vrstice, ki so vredne edino le njegove „olike“. Pravi namreč, da nam je zlezla korajža v hlače. Revček, ravno narobe je! On je prvi hrumel v „Soči“ grozne besede, da „ako mu ne dokažemo kar smo pisali o njem (namreč da se je širokoustil o sv. misijonu) se bomo videli kje drugje“. Naprej „Gerbov sin“ s tistim groznim „kje drugje“. Tukaj ni vredno da se nadalje o njem pišemo ker je premalen-kosten. — „Prim. Listu“ pravi, da je krivoverski. Seveda, za take prismođe kakor je on je že krivoverski, pa za druge pametne Štandrežane — kar so skoro brez izmeje — je poučljiv list.

Iz Oseka. — Dne 15. t. m. popoldne nas je zapustil naš ljubljani g. vikar Franc Knava v. Šel je tako nepričakovano, tiho. Skoraj gotovo zato, da ni naredil ob slovesu grenkosti ne sebi ne vikarjanom. Kakor je bilo že objavljeno, šel je k č. o. lazaristom, kamor je vedno željo imel. Da je bil unet dušni pastir, o tem ni treba zgubljati besede; to kaže že njegovo dejanje, ker je zapustil tako rekoč svet in šel v strogi red. Vse njegovo delovanje, izvrstni govori in obnašanje ostane v vednem spominu vikarjanov.

Za to Vam srčno ključemo: Hvala in z Bogom! Nam pa daj Bog vrednega naslednika.

Iz Avč nam poročajo, da sta šla dva inženirja na Most k Sv. Luciji in sta se v Ročinju za trdno izrekla, da železnica pojde od Gorice do Sv. Lucije na desnem bregu „Soče“. To seveda ne bo ljubo občinam na levem bregu (Avče, Levpa, Kal itd.) Mosta bota do Ročinja dva.

Iz Tolmina. — Izv. dop. Na povabilo Milana Ivančiča c. k. poročevalca pri tolm. glavarstvu zbrali so se dne 18. t. m. udje c. k. kmetijske družbe v Gorici. Navzočih je bilo 25 udov. V zadnjem času je pristopilo več kmetov, tako da jih je zdaj v tolminskem sodniškem okraju 42. Po § 19 društvenih pravil imajo ti udje pravico voliti dva odbornika v centralni odbor v Gorici.

Zboru je predsedoval Ign. Kovačič veleposestnik pri Sv. Luciji, ki je že 25 let ud c. k. kmetijske družbe. Pojasnil je v kratkih besedah pomen kmetijske družbe in tudi popravljena pravila. Po novih pravilih ustanovil je shod udov „Kmetijski odsek za tolminski sodniški okraj“. Za načelnika kmetijskemu odseku je bil izbran enoglasno Andrej Vrtovec učitelj v Tolminu, ki je ob enem delaven ud pri sadjarskem društvu v Tolminu. Za podpredsednika je bil izbran Iv. Luznik posestnik v Polubnju in za tajnika L. Cafazura.

Z glasovnicami sta bila izvoljena v centralni odbor Milan Ivančič in Oskar Gabršček.

Zdaj pa k delu. Ne veliko govoriti, pač pa mnogo delati! Lepo je, da so bili pri shodu zastopani vsi stanovi!

Od Idrijece. — Kot odgovor na tvoj nesramni dopis v „Soči“ št. 92., v katerem napadaš po krivici svojega č. g. dušnega pastirja, ti pošiljam te-le vrstice:

Po tvoji izjavi je pravilno Idrija, pa ne Idrija, dočim govoreč ljudje največ le Idrija. Seveda pomanjševalno ime smrdi tebi, ako hoče kdo o kaki vodi govoriti, največ pa ti najbrže smrdi blagoslovljena voda. Dopisnik ni sedel na sodu, pač pa sediš Ti večkrat v krčmi in pogledaš pregloboko v kozarec. Seveda takrat ne vidiš valov v Idrijci, ker ti je pred očmi vse nekam „motno“. Hvala za novi izraz lažnjivec! Dosedaj so se imenovali ljudje govoreči resnico resnični, pa ne lažnjivci. Seveda v tvoji „napredni“ glavi je vse „narobe“. Čudno je tudi to, da nisi še nikdar slišal svojega imena „Pavliha“. Rad bi vedel kaj je to „Primojenec“. Ali se morda tiče ta izraz Tvojih možgan? Radi izraza, da ljudem liste vsiljuješ, se ne bodem jaz izgovarjal, ampak to naj store drugi, kateri o tebi

še bolj „spoštljivo“ nego jaz pišejo. Vse je torej znamenje, da te vse sovraži, nasprotno pa da vse ljubi in spoštuje tvojega nasprotnika, svojega dušnega pastirja! Zapomni si! „Bistrosoški“.

G. Gabrščeku! — Slišal sem, da ste zelo radovedni in zato tudi nevoljni, kod in kam hodim toliko, in kdo mi daje v to dovoljenje. G. Gabršček! Jako mi je žal, da sem izvedel še le zdaj, da se mi je vsakokrat javiti tudi pri Vas in tudi Vas prositi dovoljenja. No, za naprej se poboljšam, in tako upam, da pridem kmalu zopet v milost pri Vas. Da se pa najino razmerje radi moje svojeglavnosti vsaj deloma omili, prosim za jeden slučaj takoj odpuščenja in visoko — dušnega spregleda: 18. t. m. sem bil na poti v belo Ljubljano, in tam nekje, vrh Kobariškega klanca sva se slučajno srečala; jaz pa, trmoglavac in novednež sem šel kar dalje, ne da bi javil, kam grem, prosil milostnega dovoljenja, oziroma se v slučaju prepovedi vrnil zopet v Bovec; da, celo nič nisem porajtal za neko opazko očitne neprijaznosti.

V slučaju, da bi se bil javil, bi mi bili Vi gotovo tudi pokazali pot nazaj v Bovec, kar bi se mi bilo zelo poplačalo. Doletela bi me bila namreč v četrtek velika sreča in izreden užitek, poslušati divno-nafarbane bedarije, gosp. dr. Tume! Kako mi je žal za to — zlasti, ker sem bil na imenovani zaupni shodič celo vabljen, dasi je vse vedelo, da me ni doma! Vse se pač kaznuje na svetu.

G. Gabršček! Zdaj sem se v svojem kesanju poboljšal, in ponižno prosim, ali naj Vam pošljem tudi dekret za Trento v konečno nadaljno potrdilo?

Bovec, 27. avg. 1901.
Ponižno — udani
Jos. Abram,
bivši kaplan trmoglavac.

Strela je udarila v zvonik zapotoške cerkve. Odnosia je obek pri zvonovih. Od tod se je razdvojila, in jedna iskra je udarila v cerkev ravno na oltar. Škode je približno 250 kron.

Iz libušenjske duhovnije. — Janez Koren, učitelj v Mavinjah, bivajoč na počitnicah v Sužidu pri Kobaridu, pripeljal se je 11 t. m. možko na biciklu proti sv. Lovrencu (podružnica libušenjska); pustil je bicikelj pod gričem in prišel gori, bil je namreč cerkven shod pri sv. Lovrencu. Ko so ljudje pobožno poslušali pridigo, je on pridno pisal. Ko je g. kurat končal cerkveno propoved, spravil je g. učitelj popisani papir in rekel: „Možje, če niste dobro poslušali, boste pa pridigo brali v „Soči“ in „Primorcu“. Od tistega časa mi vedno zvesto poprašujemo, ali je že bila tiskana pridiga našega g. kurata; pa vedno se nam odgovarja: „še ne!“ — Kako to g. učitelj?! Pač niste mož beseda, ali pa Vam g. Drejče veliko ne zaupa! Torej spornite obljubo, na dan s pridigo! Naš g. kurat, kakor je sam rekel, ima pridigo spisano in Vam jo lahko posodi, če morebiti niste znali dobro pisati. Kedaj bomo torej tako srečni, da bomo brali „drukano“ pridigo? Več libušenjskih radovednežev.

O p o m b a u r e d n. Vprašamo: Ali so učitelji zato postavljeni, da služijo za policaje Gabrščeku? O tem širokoustnem gospodu se nam marsikaj poroča. Posebno rad menda zabavlja proti ljudstvu čez duhovne. O neki priliki je baje celo izustil bogokletne besede: „f...i so tako požrešni, da se še celo med mašo ne morejo zdržati“. G. učitelj, kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce... Zapomnite si to dobro!!

Iz Boveca. — Bovški poslanec, dr. Tuma je prišel čez 2 leti zopet enkrat v Bovec. Vše 17. t. m. je bil „na pošti“ in premišljeval, kaj in kako. Vsi smo mislili, da priredi v nedeljo shod, na katerem bo poročal o svojem delovanju, a motili smo se. Pač pa je šel mož popoldne v Čez-Sočo, kjer je bilo pri g. Vulču streljanje na dobitke, in potem napovedan ples. G. poslanec si je mislil, da ne bo veselica popolna, ako ne bo vsaj nekakega navideznega shoda, in zato je bil tudi ta kmalu „narejen“. Na to, kdo posluša, je malo gledal — glavna stvar je pač, da so poslušalci, tudi če so le-ti ženske in otroci. Možje so streljali na dobitke, srce in oči imeli na „šajbi“ — ali so bili vsaj z ušesi navezani na g. dohtorja, ne vemo. Vemo pa to, da so mu Čez-Sočani menda štirikrat vstrelili s topiči na čast; ali so pa streljali tudi kajna čast „sarju“?

Obnašanje naših nasprotnikov. — Poznamo „narodnega naprednjaka“,

kateri stanuje na Pušnem (vulgo Pavliha) in kateri se tudi prav primerno svoji stranki obnaša. Ta mlečnozob-general-chef hodi ob nedeljah na Srednje k sv. maši, pri kateri je tudi „pobožno pričujoč“. „Tudi ima svoje misli zbrane in moli ponižno k svojemu Bogu“. Daritev sv. maše se za njega opravlja tako-le: Med sv. mašo in pred sv. mašo sedi „Pavliha“ pod lipo pred cerkvijo in kadil svoje neizogibne cigarete. Ponosno se ozira na Pušno v svoj „Grač Miramar“. Proti koncu sv. maše se pa spravi „Pavliha“ v cerkev in stojé drži prav po narodno-naprednem navodilu roke na hrbtu. Po sv. maši se zopet postavi „Pavliha“ pod lipo, češ, kako me bodo ljudje gledali! In res, ljudje ga gledajo in si mislijo: pobožen človek! Zatem se pa spravi naš „Pavliha“ v krčmo, kjer pridno obira častivrednega g. vikarija, dokler ga ne bacejo iz krčme!

Rastislav.

Iz Devina. — Minulo nedeljo posetili so tržaški in goriški Sokolci Devin in sicer „Tržaški Sokol“ je prispel popoldne ob 4. in pol s parnikom v devinsko luko, kjer je bil s srčnimi pozdravi sprejet. Ob istem času je prišel tudi „Goriški Sokol“ z vlakom. Obe društvi ste se sešli pred vasjo in ste se navdušeno pozdravili. Z godbo in petjem odkorakali so potem na vrt g. Plesa, kjer so se zabavali s telovadbo, godbo in petjem. Krasna razsvetljava po vasi, vihrajoče narodne in cesarske zastave, umeteljni ognji in streli iz topičev povečevali so ta braški obisk. — Se vé, nekaterim Lahončkom ni bilo všeč slišati in videti tak pojav slovenske zavednosti in pokazali so svojo dvatisočletno omiko z raznimi psovkami; a to ni motilo slov. navdušenja. Slovesno spremljani vrtili so se Sokoli domov. Pristrčno je bilo slovo posebno od „Tržaškega Sokola“, ko je parnik odplul iz luke po gladkem morju ob svitu lune in bengalčnih ognjev. — Odmevalo je: „Buči, buči morje adrijansko, bilo si in bo š slovansko!“

Kmečki odsek c. kr. kmetijskega društva za Gorico in okolico. — Po novih pravilih, ki so ravno kar stopila v veljavo, povabijo podpisani, kateri so povabljeni ustanovili kmečki odsek našega c. kr. kmetijskega društva za Gorico in okolico Vaše Blagorodje naj pride dne 12. septembra t. l. ob 10. uri predpoludne k občnemu zboru v dvorano deželne hiše v Gorici, v ta namen blagohotno pripuščeno, kjer se ustanovi omenjeni odsek ter se izbere predsednika, ednega podpredsednika in tajnika, kakor velevajo pravila. V Gorici, dne 17. junija 1901. Ant. Nigris, v Gorici, Andr. Kocijančič, v Podgori, Iv. Fonsari, v Št. Mavru.

Izjavljamo, da č. g. vikar Val. Pipan ni pisal dopisov iz Srednjega in od Idrijece, v katerih se imenuje neki Pavliha.

Kršč. mislečemu slov. dijaštvu! — Vabilo na III. sestanek krščansko-mislečega dijaštva, ki se vrši dne 3., 4. in 5. septembra t. l. v Ljubljani. Vspored: V torek dne 3. sept. zvečer je pozdravni večer v veliki dvorani „Kat. doma“. — V sredo, 4. sept. je ob 8. uri zjutraj tihá sv. maša v Uršulinski cerkvi na Kongresnem trgu, katero daruje preč. g. kanonik Andrej Kalan, častni član „Danice“. Ob 9 uri se otvorijo v „Katol. domu“ predavanja. Popoldne slede predavanja iz bogoslovja in modroslovja. Popoldne se predava iz etike (mesto medicine) in iz sociologije. Zvečer istega dne je ob 1/8. uri komerz v veliki dvorani „Kat. doma“. V četrtek 5. sept. izlet v Vintgar. Odhod z jutranjim gorenjskim vlakom. Predavanja so znanstvena. Debate se sme udeležiti vsakdo, a izključena je vsaka neznanstvena polemika. Komersa se smejo udeležiti le somišljeniki. Dragi tovarši somišljeniki! Pribitite mnogobrojno k sestanku, da pokaže krščansko slovensko dijaštvo lahko s ponosom na svoje čete, ki se v očigled moralne in umstvene dekadence moderne inteligence opirajo na stare, tisočkrat že preskušene in zato edino prave ideale krščanstva, katere je velik del slovenskega dijaštva javno in deloma zasebno zavrgel. Ne gre pri tem sestanku za kake politične manifestacije, ne, — nam gre za naše temeljno svetovno prepričanje, v katerem živimo, delamo in umramo. Snidemo se zato, da se ogrejemo v medsebojni ljubezni in v ljubezni do našega ideala. Storimo vsak svojo dolžnost in vspeh nam je zagotovljen.

Pripravljalni odbor.

Ali so kaj takega zmožni liberalci? — Ravnokar je priobčila kongregacija „belih očetov“ svoje letno poročilo. Njihovih misijonskih postaj je sedaj 65, v katerih se nahaja 261 misi-jonarjev, 140 sester in okoli 1000 katehizistov. Število izpreobrnjenecv znaša 60.000, katehuncev pa je 161.000. V njihovih 141 solah dobiva pouka 9500 učencev in učenk, bolnikov pa niso v pretečenem letu oskrbovali nič manj kakor 342.000. Tako delujejo „beli očetje“ med nesrečnimi črnici.

Izpoved umirajočega. — Pred časom je prestopil k protestantizmu mitničar mesta Inomosta Janez Hofer. Le-ta je pred svojo smrtjo poklical župnika od sv. Nikolaja in dve priči ter zopet prestopil v katoliško cerkev, češ, ne upam se umreti kot krivoverec. Proti priči, staremu mesarju, obrnjen je dejal: „Prav si imel, Janez, če je le en Bog, ne more imeti dvajset ver.“

Buri ne pijo žganja. — Burska vstrajnost prihaja gotovo tudi od tod, ker je v burski vojni pitje žganja najstrožje prepovedano in tudi uživanje alkoholičnih pijač je pri Burih jako omejeno.

Za kratek čas.

Razkolniki iz golega sovražstva do papeža nočejo sprejeti gregorjanskega kalendarja, katerega se zdaj držijo vsi omikanci celega sveta. Zato pa so razkolniki in tudi unijati, h katerim bi brezvestni liberalci radi naše verno ljudstvo zapeljali, zdaj za 12 dni za nami. Zato tudi imajo Sveti dan še le na naše Sv. tri kralje. Nekemu vipavskemu rojaku, ki je v službi na Turškem, so razkolniki v neki družbi očitali, češ, da so katoliki nespametni, ker se glede praznikov ne držijo „starovercev“. Prebrisani Vipavec pa jim jo zasoli: „Kaj! mi katoliki nespametni? Vi razkolniki ste takrat se spali, ko je bil Kristus rojen in ste se še-le 12 dni kasneje zbudili.“

In naši naprednjaki nas hočejo zapeljati k tem nazadnjakom? In se niti ne sramujejo trditi, da so napredni!

Olajševalna okoliščina. — Zagovornik: „Spomnite se, gospodje porotniki, da obtoženec je nekoliko gluhi in zato ne more popolnoma slišati glas vesti.“

Vse ostane dolžan. — Krojač: „No, kedaj bodete pa plačali?“ — Dijak molči. — Krojač: „No ja, še odgovor mi ostane dolžan!“

Posestvo na prodaj.

Blizu Gorice proda se celo posestvo, ali deloma. — Plača se po pogodbi. In sicer hiša z vsemi gospodarskimi poslopji: vinogradi, njive, travniki in gozdi. — Več se poizve pri g. Ivanu Čubej, čevljarju na Ajšovici.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znakom sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje jé.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Vinko Podgornik,

posestnik in trgovec,
Gorica,

Šempeterska ulica št. 68,

priporoča p. n. občinstvu svojo trgovino jedilnega blaga, kakor tudi turšico itd. itd.

Cene so najnižje.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Naznanilo.

Ker se me išče še vedno na Travniku št. 11, kjer sem delal prej in je sedaj tam fotograf Marega, javljam s tem slavnemu občinstvu, da se nahaja moj novi ateljé že dve leti v

Gosposki ulici

št. 7 II. nadstr. v hiši „Gor. ljud. posojilnice“, kjer je tudi „Krojaška zadruga“. Ateljé je v vsakem oziru najmodernejši, najlepši, največji v Gorici, ter urejen velikomestno.

Priporočaje se tudi v bodoče naklonjenosti slavnega občinstva, bilježim se z odličnim spoštovanjem

Ant. Jerkič,

odlikovani fotografski zavod
v Gorici, Gosposka ulica 7.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

v Gorici, na Jrvniku št. 22 I. nadstr.

M. POVERAJ,

P. n. občinstvu priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger, spodnje hlače ter nogovice, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradnim odlekam za vsaki stan.

Lepa priložnost za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901 na Travnik št. 5 v prillije

se prodaja blago po tovarniških cenah!

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izber, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Najboljša krma za živino
je

KOKOVA ZMES

katera se sedaj rabi kot hrana za živino in zlasti za isto, ki daje mleko, potrjeno od

prof. dr. Pott-a

v Monakovem (Bavarsko).

Dobiva se na prodaj edino pri trgovcu

Josipu Komelu,

ulica proti Soškemu mostu št. 67 (prej K. Sirk) in podružnici v Stolni ulici št. 4.

Uzenci z navodili se razpošiljajo brezplačno.

Anton For,

klobučar in gostilničar v Semenški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krémi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubdeje.

Josip Blokar

na trgu svetega Antona št. 11.
v Gorici.

Priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. — Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Sveče I. in II. vrste. — Vino v butilkah n. pr. Malaga, Marsala, Cicer, Burgunqer itd. itd.

Postrežba točna. Cene zmerne.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Izvrstne, priznane najboljše

Jeklene pluge

z 1, 2, 3 in 4 lemeži,

brane za njive in travnike

členasta in dijagonalna

Droblilne in gladke jeklene-ploščaste poljske valje,

sejalne stroje „AGRICOLA“.

Stroje za košnjo trave, detelje in žita, konjske grablje

in grablje za žito, stroje za obračanje sena, patentirane stroje za sušenje

sadja, zelenjadi itd.

Stiskalnice za vino in sadje, tudi za druge namene, sadne in grozdne mline, stroje za robanje grozdja.

Samodelujoče patentirane skropilnice proti peronospori, grin-taveu in krvavi uši

„SYPHONIA“,

pr-makljive štedilne peči s kotli, stroje za parenje krme.

in sploh vse gospodarske stroje

proizvajata in prodajata pa najnovejši konstrukciji

PH. MAYFAHRTH in drug,

o. in kr. edino priv. tvornice gospodarskih strojev, livarne in fužine na paro

Ustan. 1872. Dunaj (Wien) II., Taborstrasse 71. 750 delavcev

odlikovane z nad 650 zlatimi, srebrnimi in medenimi kolajzami iz vseh večih razstav. Obsežni katalogi in mnoge priznanice pošiljajo se na zahtevo brezplačno. — Zastopniki in razprodajalci se iščejo.

Mlatilne stroje

s patentiranimi valjastimi podlagami za sklepno mazilo

ročne, na gepel

in

na paro.

Vsakovrstne gepelne

za vprego od 1 do 6 konj,

najnovejše čistilne mline za žito, trijerje,

stroje za mrvenje koruze,

slamoreznice, mline za drobljenje žita

in stroje za rezanje korenjstva,

Ročne stiskalnice za seno in slamo, nepremakljive in prepeljive,

in sploh vse gospodarske stroje